Västra Götalandsregionen
Habilitering & Hälsa
Synverksamheten

Datum: 2025-10-16

Mötesanteckning

Synverksamhetens Regionala Brukarråd

Tid: 10.00-15.00
Plats: Regionens Hus, Östergatan 1, Vänersborg, lokal Visionen

Deltagare:
Ther Tomma, SRF Göteborg
Anette Jernberg, FSBU
Britt Artursson, SRF Skaraborg
Lennart Häger, SRF Skaraborg
Camilla Svensson, SRF Bohuslän
Maj-Britt Bräckestam, SRF Bohuslän
Michael Drebäck, SRF Älvsborg

Anne Granath, Verksamhetschef Syn- och Tolkverksamheten
Sara Andersson, Enhetschef Syncentral Göteborg
Maria Johansson, Enhetschef Syncentral Borås
Simon Järpvik, Enhetschef Syncentral Skövde och Vänersborg
Gabriella Gesang, Assistent Syn- och Tolkverksamheten

---

1. **Incheckning**
   Presentationsrunda.
   Genomgång och revidering av brukarrådets spelregler.
   Brukarrådsanteckningarna publiceras på Habilitering & Hälsas externa webbplats Brukarråd - Habilitering & Hälsa

2. **Inbjuden gäst**
   Nicolina Pernheim, Synpedagog på Syncentral Göteborg presenterar sin uppsats ”Levda erfarenheter av orientering- och förflyttningsträning - En intervjustudie med ungdomar och unga vuxna som har förskrivits käpp”.
   Dialog med Nicolina efter presentationen.

3. Information från Synverksamheten

Delårsrapport:
Genomgång av det viktigaste från delårsrapporten.
En sammanfattning av delårsrapporten skickas ut tillsammans med mötesanteckningana.

Kortterminalerna på Syncentral Skövde:
Som vi informerat om tidigare behövde kortterminalen på Syncentral Skövde bytas. De alternativen vi hade att välja på hade enbart touch-skärm.
Med hjälp av en funktion som heter banktjänster specialbeställdes en variant som har knappsats.
Vi kommer också byta ut våra kortterminaler på Ekelundsgatan men har fått svar från Banktjänster att de ber oss avvakta lite.

Nya telesvaret:
Med hjälp av input från vårens regionala brukarråd har administratörerna regionalt sett över telesvaret man möter när man ringer till syncentralen.
Man har gjort ett manus som ska vara samma oavsett vilken syncentral man ringer till. Det ser väldigt bra ut och är skickat till vår telefonoperatör för att läggas in men förändringen är inte genomförd ännu.
Vi hoppas att det ska bli en förbättring och det känns positivt att vi kan ha ett och samma telesvar vilket gör att det kommer bli mycket enklare att utvärdera och diskutera framöver.

Funktionsbrevlådan:
Vi har en tid arbetat med att patienter inte ska vända sig till syncentralen via mejl till funktionsbrevlåda utan använda säkra kanaler som telefon eller 1177.
Vi kan inte hantera patientärenden i mejlen då den inte svarar mot krav på säkerhet vi behöver förhålla oss till som vårdgivare.
Alla mejl som inkommer till oss kan begäras ut som allmän handling.
Vi hänvisar till telefon och 1177.
I vissa trycksaker på lokal nivå från SRF finns hänvisning till funktionsbrevlådans mejladress för kontakt med syncentralen.
Tacksam för översyn om det kan finnas på fler ställen och hjälp att hänvisa patienterna till rätt kontaktväg för att skydda den personliga integriteten och att vi som vårdgivare kan upprätthålla patientsäkerheten utifrån sekretesslagen och patientdatalagen.

Funktionsbrevlådorna kan användas av intresseorganisationerna, dock ej gällande patientärenden:
syncentralen.boras@vgregion.se
syncentralen.gbg@vgregion.se

syncentralen.skovde.hoh@vgregion.se
syncentralen.vanersborg@vgregion.se

4. Information från brukarorganisationerna

SRF Göteborg:
Påverksansarbete kring ledsagning och färdtjänstkampanj.
Kulturaktiviteter
Se bra mässa 5/11
Grupp för arbetsföra, första träffen 16/10.
Café Mörkrost, fika i mörker.

FSBU:
Har vunnit SM i goalboll, ska till Amsterdam och Grekland och spela.
Lisebergsbesök nästa vecka.
Julfest
2 skidläger, Storlien och Cervinia

SRF Skaraborg:
Ny ombudsman i vår, inte många sökande.
Färdtjänstkampamj, har tryckt upp kort att lämna till politiker för att påvisa hur svårt det kan vara.
Träff för att inspirera till att använda AI 3/11.
Kielresa, månadsskiftet november/december.
Musikal, Joyride i Stockholm.
Julfester
AW i mörker, mars 2026.

SRF Bohuslän:
Startat upp verksamhet för personer mitt i livet, 30-60 år.
Samarbetar med ett företag för att ta fram en medlemsapp.
Projekt som ersätter kurserna på Fristad Folkhögskola, smygstart i januari 2026.
Ögats dag, hade olika workshops och föreläsare.
Har varit på många olika mässor under året.
Insiktsutbildning på förskolor.
Träningshelg för ledarhundsförare.
Punktskriften firar 200 år i år, konstutställning i Mellerud i november.

SRF Älvsborg:
Har firat 400 år med stor baluns.
Ny kanslist och nytt ekonomisystem.
Färdtänstkampanj
Ögats dag 15/10
Vita käppens dag
Har tagit fram en medlemsrekryteringsbroschyr, finns som mall på SRF Riks.

5. **Inkomna frågor från brukarorganisationerna**

SRF Göteborg:
Rapport avseende budgetuppdraget att utreda införandet av en uppdragsutbildning för synpedagoger i samband med att Stockholms syncentral övergår i egen regi.

Svar:
Bakgrund: Region Stockholm, SLSO, driver Syncentralen i egen regi from 1 mars 2025. Syncentralen har tidigare, sedan 2017, drivits av privat vårdgivare, Sodexo. Det är cirka 25 synpedagoger som har följt med i övergången från Sodexo till SLSO. Synpedagog är inte ett reglerat yrke i Sverige och det finns inga nationella kompetenskrav för synpedagoger.
Det innebär att kompetensen hos synpedagoger varierar nationellt och därmed också insatser och kvalitet av vård för de synskadade.
Flera yrkesgrupper med högskoleexamen inom hälso- och sjukvård, pedagogik eller socialt arbete kan vidareutbilda sig och arbeta som synpedagog.
Det sker framför allt bland arbetsterapeuter, sjuksköterskor och optiker.
Idag ger syncentraler själva internutbildningar för nyanställda och på det sättet får de sin kompetens som synpedagog.
I Stockholm har Sodexo tidigare drivit egna internutbildningar för sina synpedagoger.

Synverksamheten kände inte till detta tidigare.
Det skulle behöva bli en uppdragsutbildning, vi är intresserade av detta.
Har tagit kontakt med Stockholms Syncentral.

SRF Skaraborg:
Jag fick just en förfrågan om skyltar till rullatorn om att man har en synnedsättning. IRIS hade upplyst om att skylten finns och de hade sagt att syncentralen skulle tillhandahålla sådana skyltar. Syncentralen i Skövde hade meddelat personen att de inte visste något om dessa skyltar och att de inte förskrev några sådana skyltar.
Undrar vad som gäller och om någon av de andra syncentralerna har koll på dessa skyltar. Om de inte är upphandlade borde ju inte IRIS gå ut med information om att syncentralen lämnar ut dem.

Svar:
Visar förslag på skylt och ev. tillägg med text NEDSATT SYN, samt informerar om en pins med synskadesymbol som finns hos IRIS. Tycker brukarrådet att pins ska delas ut på Syncentralen?
Brukarrådet är inte överens om detta så det blir omröstning, 5 för och 2 emot.
Synverksamheten återkommer med besked när skylten är klar och pins fins att förskriva.

SRF Skaraborg:
Har syncentralerna resurser att hjälpa patienter som vill lära sig att använda AI som vardagshjälpmedel?

Svar:
Syncentralerna är behjälpliga med att utbilda patienter kring AI i vardagen, till exempel på appar och Meta-glasögon.
Alla syncentraler har köpt in Meta-glasögon för att visa och utbilda patienter vid intresse.
Optiker på syncentralen kan montera glas i Meta-glasögonbågar under förutsättning att det finns stöd för förskrivning av glasögon och att patienten inte redan förskrivits glasögon på syncentralen. På grund av att Meta-glasögonbågarna innehåller mycket teknik måste glasen kallmonteras vilket medför att glas som är tjockare inte kommer gå att montera.
Ther som är en van användare av Meta-glasögon ger oss en presentation.
Det finns många fördelar: Snabbheten, du hör något framför dig och får en snabb syntolkning. Man kan ringa upp någon och då ser den personen genom dina glasögon och kan guida dig om du har gått vilse eller behöver annan hjälp.

SRF Älvsborg:
Hur kan vi marknadsföra Syncentralens grupper?

Svar:
Prioriterade fokusområden, grupper.
I år testas nya koncept vilket gör att utbudet ser olika ut på respektive syncentral. Grupperna kommer utvärderas vid årets slut och beslut kommer tas vad vi ska behålla till nästa år.
Alla grupper ska ha Syfte, mål, målgrupp och program.
Generellt är det svårt att få deltagare till våra grupper.
Vilket grupputbud ska vi ha 2026?
Grupper kommer fortsatt vara ett fokusområde. Punkten kommer att tas upp på nästa brukarråd för att se hur långt vi har kommit i vårt arbete.

6. Utcheckning
Alla är nöjda med dagens möte och alla har fått komma till tals.

Nästkommande möte
2026-03-24